

УДК 316.658

Балухтіна О.М.¹, Альошин В.М.²

¹канд. іст. наук, старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»,

²студ. СН-518 НУ «Запорізька політехніка»

ГРОМАДСЬКА ДУМКА В УКРАЇНІ

Громадська думка в сучасних умовах є посередником між інститутами влади та громадянським суспільством, тому її вивчення стає першочерговим завданням.

Суспільна громадська думка – форма масової свідомості, яка виражається публічно і впливає на функціонування суспільства та на погляди, поведінку і діяльність окремих членів відповідної спільноти.

Г. Гегель був першим, хто розглядав громадську думку у зв'язку з аналізом державного устрою, виділяв законотворчу і урядову владу, а також елемент верств населення. Вивченню цього явища та впливу на нього присвячені праці соціологів, психологів, політологів та журналістів. Теоретичною основою дослідження даної проблематики можуть стати праці П. Лазарсфельда, Б. Берельсона, У. Ліпмана, Д. Шоу.

Формування суспільних поглядів здійснюється під впливом різних політичних сил, партій, інститутів, засобів масової інформації, або може виникати також стихійно, під впливом тих або інших конкретних життєвих обставин і ситуацій. Формування громадської думки відбувається як процес інтенсивного обміну інформацією, порівняння і протиставлення близьких позицій, їх зближення, пошук точок зіткнення, відкидання деталей, характерних для індивідуальних уявлень.

Він включає два аспекти. Перший – внутрішні процеси, що відбуваються у свідомості людини: осмислення фактів, подій, явищ, їх усвідомлення та розуміння, формування індивідуальних думок окремих людей. У цьому випадку громадська думка являє собою різновид соціального контролю, суб'єктами та об'єктами якого одночасно виступають члени спільноти – носії і суб'єкти громадської думки. Другий аспект – це зовнішні процеси, пов'язані із соціальною взаємодією та діяльністю людей. Вони виражаються у ставленні до суспільно значущих проблем і безпосередньо проявляються у формах їхньої свідомості та реальних вчинках [1].

Вивчення суспільної думки може дати політикам та посадовим особам можливість маніпулювати ставленням широких верств населення, які отримують результати через офіційні джерела та засоби масової інформації.

Громадська думка завжди реагує на актуальні для суспільства теми. На сьогодні це, наприклад, питання продажу земель сільськогосподарського призначення. 13 листопада 2019 р. Верховна Рада прийняла в першому

читанні Закон про дозвіл продажу земель сільськогосподарського призначення. Це рішення поділило суспільство на дві частини: на тих, хто «за» продаж, та тих, хто «проти» продажу землі. В країні відбувалася велика дискусія з цього приводу, тому Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) вирішив з 22 по 25 листопада 2019 р. провести масштабне соціологічне опитування методом САТІ (телефонні інтерв'ю з використанням комп'ютера) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів [2].

Результати опитування підтверджують тенденцію про те, що більшість людей не підтримують продаж землі, 50% вважають це серйозною проблемою для України. Якщо рішення влади не зміниться, країну чекають масові протести та погіршення дорожньо-транспортної інфраструктури.

Під час зазначеного опитування піднімалося ще одне питання «Якби всеукраїнський референдум про продаж землі сільськогосподарського призначення проходив найближчої неділі, як би ви проголосували?». Більшість респондентів (59%) висловилося проти продажу землі, погодилися з цим рішенням лише 22%; 14% відмовилися б брати участь у референдумі; не могли визначитися з рішенням на той момент – 5%.

Отже, соціологія громадської думки показує нам, що на сьогоднішній день громадяни України не підтримують політику продажу землі, та у разі проведення референдуму про її продаж будуть голосувати проти намірів влади. Але ми вже знаємо сьогодні, що влада не взяла до уваги громадську думку населення та остаточно прийняла закон про землю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Марусяк Т. С. Методи та форми впливу на громадську думку у сучасному українському суспільстві / Марусяк Т. С. // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право : збірник наукових праць. – 2014. – №2 (22). – С. 90–94.

2. Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) /опитування з 22 по 25 листопада 2019 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=905&page=1>